

eisep

EVROPSKI INŠTITUT ZA SKLADNOST
IN ETIKO POSLOVANJA

Spoštovane članice in člani strokovne skupnosti EISEP!

V imenu Evropskega inštituta za skladnost in etiko poslovanja in v svojem osebnem imenu vas želim obvestiti, da smo na svetovni dan človekovih pravic, dne 10. decembra 2020 podpisali pogodbo o ustanovitvi neodvisnega zavoda, Centra za zaščito žvižgačev (v nadaljevanju: center). Njegovi ustanovitelji smo EISEP – Evropski inštitut za skladnost in etiko poslovanja ter Ivan Gale. Vse formalnosti z registracijo in za vzpostavitev delovanja so bile ravno zaključene, zato bomo center operativno zagnali ta teden.

Namen centra je pomagati osebam, ki postanejo žrtve povračilnih ukrepov, v povezavi z njihovim opozarjanjem na nepravilnosti, zaradi katerih (lahko) nastane škoda za javna sredstva, kršitev zakonitih postopkov in predpisov, pravic ali legitimnih interesov organov, organizacij ali podjetij ter njihovih deležnikov ali kršitev človekovih pravic (žvižgači).

Prav tako se bo center aktivno vključeval v procese oblikovanja standardov, pravil in pravnih okvirov za zaščito žvižgačev v Sloveniji. Kot so izjavili predstavniki Evropske komisije ob objavi predloga nove EU Direktive za zaščito žvižgačev, se je na mnogih razvpitih primerih že večkrat pokazalo, da bi velike nepravilnosti, zaradi katerih je izgubljenih na milijarde evropskega denarja, ostale neodkrite, če ne bi pogumni posamezniki opozorili nanje. Da je pa nesprejemljivo, da morajo te osebe tvegati svojo eksistenco in biti žrtev povračilnih ukrepov, zato jih je potrebno enakomerno zaščititi. Na podoben način izgube nastajajo tudi na ravni posameznih podjetij in organizacij. Ker je opisan problem prisoten tudi v Sloveniji, trenutno pa še nimamo niti okvirja institucionalnega varovanja žvižgačev ter spodbujanja tovrstnih mehanizmov varovanja skladnosti in etičnosti poslovanja, vidimo potrebo da vrzel pomagamo zapolniti.

Iz tega razloga ocenjujemo, da je angažiranje EISEP-a na tem aktualnem področju v duhu našega poslanstva. V teh okvirjih bomo izpolnjevali tudi našo letošnjo zavezo, da se želimo kot neodvisna strokovna organizacija bolj vključevati v družbeno razpravo in tokove glede napredka pri obravnavi žvižgaštva in sami zaščititi žvižgačev; da želimo s poudarjanjem strokovnih vidikov pri tej tematiki predstavljati protitež politizaciji žvižgaštva. Ta mehanizem je namreč eden od ključnih elementov učinkovitega sistema zagotavljanja skladnosti poslovanja, saj odločilno prispeva k zgodnjemu zaznavanju hujših oblik kršitev ter posledično k pravočasnemu omejevanju škodljivih posledic. Žal je ta mehanizem v praksah v Sloveniji še preveč potisnjen v ozadje, tudi iz razlogov, ki obstajajo v širšem institucionalnem okolju.

Cilj centra je zbrati potrebna sredstva, ki jih bo namenjal za pomoč žvižgačem v denarni obliki, če bo to potrebno za reševanje ekonomskih stisk žvižgačev in njihovih družin, ter v obliki strokovne pomoči (kot so zlasti pravna, varovalna in psihološka pomoč). Center se bo financiral z donacijami, prav tako pa bo za delovanje iskal vire financiranja preko raznih domačih in mednarodnih razpisov, kar je običajna praksa sorodnih organizacij v svetu, ki že obstajajo.

O upravičenosti in dodeljevanju pomoči, ki bo na voljo preko centra, bo odločal Odbor za zaščito žvižgačev. Člani bodo ugledni posamezniki, ki v družbi predstavljajo primerno avtoriteto in uživajo javno spoštovanje.

Javno predstavitev Centra za zaščito žvižgačev načrtujemo v naslednjih dneh. Pogodba o ustanovitvi ter vse osnovne informacije pa imamo že objavljene na spletni strani centra www.center-zvizgaci.si, kjer lahko spremljate nadaljnji razvoj.

Iskreno upam, da nas boste kot člani strokovne skupnosti EISEP še naprej podpirali v prizadevanjih za dvig etične kulture v podjetjih, institucijah in v vseh porah poslovnega okolja ter širše družbe. Za vprašanja in predloge glede centra ali EISEP-a sem vam še naprej z veseljem na voljo na info@eisep.si, kot tudi osebno na andrijana.bergant@eisep.si.

S spoštovanjem,
Andrijana Bergant, predsednica, EISEP

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'A. Bergant', with a long horizontal stroke extending to the right.